ȘTIRI... REZULTATE...

● Jucătoarele și jucătorii selecționați în loturile de seniori și juniori se pregătesc intens în vederea unor importante confruntări internaționale. Iată programul complet al întâlnirilor care urmează să aibă loc în primul semestru al anului: *juniori:* România — Cehoslovacia (5—6 aprilie), România-R.F.G. (10—11 mai); campionatele europene (Nürnberg, 25 mai — 1 iunie); *seniori:* București-Nürnberg (12—13 aprilie), Ungaria-România (26—27 aprilie), România-R.D.G. (7—8 iunie).

● Ultimul meci al turului campionatului Capitalei de calificare, desfășurat între Voința-M.C.F.T. (m) s-a încheiat cu victoria primei echipe: 5019-4882 p.d. CLASAMENTELE: *masculin* — 1. Voința 33 p, 2. Laromet 31 p, 3. Frigul 25 p; *feminin* — 1. Gloria 24 p, 2. Constructorul 24 p, 3. M.M.C.M. 23 p.

● Echipa masculină maghiară E.T.O. Győr susține în țara noastră două meciuri (15—17 februarie), având ca partenere formațiile C.F.R. și Voința Tg. Mureș.

● În baza hotăririi biroului federal, perioada de transferări a fost stabilită între 6—20 februarie. Pentru echipele divizionare, transferările se fac de F.R.P. iar la celelalte categorii de sportivi de către comisiile județene de specialitate.

● „Cupa 16 Februarie", organizată între 15—16.II. de clubul sportiv Rapid București, reunește popicari din Cluj, Tg. Mureș, Timișoara etc. precum și pe sportivii din lotul de juniori.

Pe ordinea de zi a recentei ședințe a biroului Federației de atletism au figurat între altele chestiunea rezolvării cererilor de transferare a sportivilor. Au fost admise următoarele: G. Buhnilă la Steaua, Cr. Ivan și I. Cioca la Dinamo, Rodica Voroneanu la Rapid. Nu s-a luat încă o decizie în cazurile Or. Scheible și Valeria Bufanu pentru Rapid.

Față de anii trecuți, se remarcă faptul că numărul celor care solicită trecerea de la un club la altul este tot mai mic, consecință și a hotăririi vieții interne a secțiilor, a atașamentului sportivilor pentru culorile clubului respectiv.

Primul campionat republican de atletism pe teren acoperit, cel al juniorilor mari, a făcut obiectul unei atente analize prezentate de antrenorul federal Nicolae Mărășescu. S-a subliniat marele număr al participanților (263 — dintre care 83 de fete, din 28 de județe, reprezentînd 55 de secții) și bilanțul recordurilor (5 de seniori, 11 de juniori mari și 1 de juniori mici), un adevărat... record în materie.

S-au impus cu acest prilej cîțiva tineri atleți, autentice speranțe pentru J.O. de la München; săritorul în înălțime *Csaba Dosa*, care poate atinge chiar în acest sezon 2,12—2,14 m, *Cornelia Popescu*, cu o mare perspectivă la pentatlon, *Tamas Szabo*, singurul dintre sprinterii noștri care are rară calitate de a nu se crispa, *Mircea Voinea, Vasile Georgian, Imre Biro, Cornel Scafeș, Sorin Păsulă, Victor Bureș, Mihai Negomireanu, Florin Sișu, Gh. Suha, Elena Mîrza, Marghioliță Matei, Florica Boca* ș.a. A fost evidențiată activitatea unor antrenori tineri care au descoperit elemente talentate și pe care le conduc pe drumul măiestriei sportive: *Zoltan Szabo* și *Ion Ciotea* (Tg. Mureș), *Ion Lini* și *I. Felmeri* (Satu Mare), *Xonofonte Boboc* și *Ion Smîdu* (Ploiești), *Dănilă Maier* (Reșița), *Mihai Nistor* (Craiova), *Gh. Stănescu* (București), *Petre Naghi* (Cluj), *Günther Ahrend* (Sibiu), *Nicolae Tacorian* (Brașov) ș.a.

Din discuțiile purtate a reieșit faptul că deși a fost evidentă îmbunătățirea rezultatelor, totuși cei mai mulți dintre competitori au arătat carențe serioase în privința pregătirii fizice și tehnice; probele cele mai descoperite rămînînd în continuare sprintul fete și aruncarea greutății fete și băieți. Slaba pregătire a alergătoarelor de viteză a fost pusă și mai clar în lumină de faptul că pe locul secund la 50 m s-a clasat semifondista *Mariana Filip*, înaintea unora dintre sprinterele de lot republican (Maria Tătar, Adriana Teodoru etc).

Constatînd aceleași deficiențe privitoare la nerespectarea înscrierilor, consemnate la ședința tehnică premergătoare competiției, biroul F.R.A. a hotărît să ceară cluburilor Rapid, Viitorul, Ș.S.A. din București, Olimpia Giurgiu, Viitorul Brăila, Șc. Sp. Buzău, C.S. Pitești, Dunărea Galați, Șc. Sp. Brașov, Lic. N. Bălcescu Cluj, sancționarea celor vinovați. De asemenea, biroul F.R.A. atrage pentru ultima oară atenția antrenorilor, profesorilor și conducerilor secțiilor de atletism ca să respecte cu strictețe îndeplinirea în mod real a standardurilor stabilite prin regulament pentru fiecare competiție cu caracter republican.

În ceea ce privește organizarea campionatului de juniori s-au apreciat laudativ eforturile depuse pentru îmbunătățirea pistei și a celorlalte amplasamente de concurs, dar a fost criticat faptul că nici de această dată comisia municipală de atletism București nu a rezolvat filmarea sosirilor, ceea ce a dat naștere la numeroase situații confuze.

PE AGENDA DE LUCRU A F.R.A.

ANUL XXV: BRĂILA

(Urmare din pag. 1)

celor prezenți pornește primul excavator de 0,5 m.c. pe șenile. Aici începe producția reductoarelor pentru laminoarele de bimetal de la „Metrom" din Brașov, a cajelor și cuptoarelor marelui laminor de la Galați, a mașinilor de extracție pentru Teliuc, a concasoarelor miniere pentru Baia Mare.

Și aici începe recalificarea băieților din Brăilița (*„La poood la Brăiliiița, mi-au furat hoții căruuța...*") care s-au obișnuit să bată zarul ca niște prestidigitatori, și să dispară în baltă cu tebeicarii. Și trebuiau recalificați nu numai pentru a-i transforma în strungari, frezori, electricieni — dar și pentru a lucra ca operatori chimiști, filatori și țesători de fibre artificiale pe marea „platformă chimică" de la Chiscani, pentru a supraveghea noile aparate de automatizare.

Și, o dată cu transformarea uzinei „Franco-Română", o dată cu recalificarea barbugiilor, o dată cu înființarea Teatrului de Stat și a construirii de noi cartiere, vechea Ibrăila începe să-și refacă mișcarea sportivă.

★

Echipa „Progresul Brăila" e divizionară în B, iar „Metalul" în C — ceea ce e încă departe de a satisface ambiția localnicilor (ca și vechiul stadion, de altfel, care abia își mai duce în spinare tribunele sparte) dar ponderea pare că au cîștigat-o — ca și în alte orașe de provincie — discipline ca luptele (o echipă de „libere" în A, din 1969) și boxul. Vasile Iorga, categorie grea, e declarat cel mai bun sportiv al județului pe 1968 (reînnodînd, în sfîrșit, tradiția acelui Lazăr Rabinovici, angajat, prin 1921, ca luptător la „Circul lui Ștefan" — și care, mutat la Galați, dă amatorilor primele lecții de lupte). Pleacă de aici la Dinamo, Paul Dobrescu (campion în ultimii trei ani la juniori, categoria pană), iar campionul național la semigrea Marcel Florea, continuă să facă parte din asociația „Progresul". E brăilean Mihai Aurel, campion național în '67 la semimuscă și e brăilean Calistrat Cuțov cel care a adus — la „ușoară" — o medalie de bronz din Mexic. Boxerii și luptătorii se antrenează în cele două săli amenajate la „Monument" — acolo unde se aflau vestiarele fostului teren de fotbal — și în curînd înotătorii își vor începe cursele contra cronometru în bazinul de înot acoperit ce se construiește tot la „Monument" și care va costa împreună cu instalațiile aferente trei milioane de lei. E prima replică serioasă dată după șaizeci și trei de ani clubului nautic „Istrul" (înființat în 1906).

Și ceea ce e simptomatic — de asemenea ca peste tot în provincie — e reînvierea sportului școlar (cinci echipe în campionatul divizionar al școlarilor și juniorilor) și constituirea de asociații sportive (patruzeci) pentru care s-a dat în folosință pistă acoperită de atletism (350 000 lei!) din „Sala sporturilor".

Va exista și o cabană nautică la Vadul Budur (180 000 lei) și poate, cîndva, și un bac de antrenament care îi vor smulge pe brăileni din patima motoarelor și motorașelor — *peste o mie de ambarcațiuni particulare înregistrate*, având împreună cîteva mii de cai, de departe mai multe ca în orice altă așezare dunăreană — dar care au înghițit bietele rame.

Și poate că, o dată cu aceste noi baze, o dată, mai ales cu darea în folosință a bazinului, va reînvia gloria înotătorilor brăileni (clubul nautic „Brăila" a lansat în 1912 cursa „Măcin — Ghecet" de 13,700 km iar prima cursă Brăila — Galați în 1925 a fost cîștigată de brăileanul N. Băncilă în 3h 24,10).

Dar mai mult ca în oricare alt domeniu sportiv, oglindind aproape direct creșterea numărului de tehnicieni pe metru pătrat și reînviind tradiția care cununa din vechime portul Ibrailei cu toate mările lumii — radioamatorismul are aici rezultate surprinzătoare: peste cincizeci de mii de legături cu mai mult de o sută cincizeci de țări din toate continentele, locul I la concursul internațional „C. Q. Mir" (1964—1967) și reprezentarea României la Pentatlonul Radio.

★

Poate că citind aceste rînduri, suporterii echipei de fotbal Progresul „Brăila" vor suspina invidiindu-i pe radioamatori. Dar nu peste mult timp va apare și noul teren de fotbal, gazonat, cu tribune de beton și atunci miracolul se va produce, înaintarea brăileană deplasîndu-se cu viteza și eficiența Mariei Leu — concetățeana lor în vîrstă de 15 ani, recordmană națională la juniori din iulie 1968, cu 43,3 pe 300 m plat.

TELEcronică

Idei vesele la idei șubrede

După cum am putut constăta cu mare plăcere, emisiunea-concurs de cultură generală nu se mai numește „Mens sana in corpore sano", ci mai puțin pompos „Între metronom și cronometru". Cineva și-a dat seama că acolo nu aveam nici un „mens sana" în nici un „corpore sano". Cineva și-a dat seama că avem două realități cu totul diferite pe care o condiție arbitrară de concurs le obliga să se întîlnească hodoronc-tronc. Dacă un om — iau un exemplu la întîmplare — nu știe ce a compus Beethoven la 1807, Alin Savu aruncă de cinci ori bine la coș și-l salvează pe cel care se erijează în „mens sana". Un filatelist e pe post de „mens sana" — Redl e chemat să-i slujească de „corpore sano". Ideea nu mi se pare de o inteligență strălucită, de un farmec nespus. Rămîne întrebarea de absurd bun simț: ce legătură are catargul cu virsta căpitanului? Cineva și-a dat seama de acuitatea ei și încearcă s-o atenueze, propunîndu-ne un alt titlu. Nu e vorba de titlu, ci de mecanismul concursului. Dar fiindcă e totdeauna încurajator să ai de a face cu oameni dispuși să corecteze ideile, voi insista asupra mecanismului, sperînd și aici într-o mică modificare.

În „Contemporanul", Ecaterina Oproiu scria, pe bună dreptate, că nu se împacă de loc „cu momentul optării pentru coechipierul sportiv: Cei doi concurenți așteaptă în sala de sport ca pe muntele Găina să vadă care din ei va fi cel ales. E aici o poticneală cam penibilă..." Cam? Nu cam — ci penibilă. Și voi merge mai departe, scriind că întregul moment sportiv e penibil și, mai ales, fără sens. Dacă vă uitați bine — și așa s-a și întîmplat la ultima emisie care a avut două „mens sana", impecabile — toată fericirea acestui concurs constă în a-i obliga pe sportivi să stea degeaba. Și Mustață, și Topescu, și juriul, și spectatorii (nu mai spun concurenții „culți"), dar chiar sportivii erau fericiți că n-au avut de ce să se amestece în problema Magellan! Farmacistul a fost „exxxcelentttt" la tema sa, tenismanii și băieții de mingi l-au aplaudat din adîncul inimilor, și apoi, tot neavînd ce face, au schimbat cîteva drive-uri și s-au dus la vestiar. Ceea ce era de demonstrat: un om cult nu are nevoie de ajutorul nici unui sportiv. Bravo! De sportivi au nevoie doar concursurile de cultură generală care, discutînd despre Wagner, caută și un suspens în afara lui Wagner. Căci dacă vă uitați atent, sportivii sînt aduși „de teatru", cum se zice, ca să joace în spectacol, ca să se dea „în spectacol", un spectacol formal, nechemat, necerut imperios de o idee adîncă. De ce n-ar fi putut să-l „ajute" pe filatelist în loc de Redl sau Penu, doi vajnici căietori de lemne cronometrați care despică mai mulți butuci în 5 minute sau doi farmaciști — care descîlcesc mai repede o rețetă — nu știm. Putem propune o mie și una de variante, una mai „suspendată" decît cealaltă — căci doamne sfinte cîte idei vesele pot ieși dintr-o idee șubredă! A, dacă mîine Dumitrache s-ar prezenta la tema „Mozart" și ar veni de acasă cu un foarte bun amic, de meserie pediatru sau antrenor de judo, care să-l ajute cînd e în impas (și vice versa), lucrurile s-ar mai schimba. Dar lucrurile nu se schimbă nici măcar pînă aici și sub un alt titlu vom amesteca mai departe — din necesități absolut arbitrare — handbal cu civilizația aztecă și serimă cu fauna Alpilor, fără să înțelegem ce cîștigă din asta sportul și cultura.

În ce ar consta atunci modificarea? O modificare suostantială: concursurile de cultură generală, oricum utile, să-și găsească spectacolul de suspensuri în materia lor, convinse că, prin solicitarea necesară, prin încordarea energiei nu-și vor pierde caracterul sportiv și competitiv, iar cei ai organizatorii țin la prezența sportivilor și în afara telesportului (care a avut duminică seara bună și timida idee de a se ocupa de pregătirea returului fotbalistic, idee cu totul îndreptățită la extindere de spațiu și substanță) atunci să se găsească formule de a-i aduce în emisiuni care să le pună în valoare caracterul, demnitatea și cunoștințele.

Și încă ceva. Televiziunea francează a lansat și ea, cu luni în urmă, același concurs cu „mens sana"... al nostru. Se numea dacă nu mă înșel „Capul și picioarele..." („La tête et les jambes"). Cînd presa, de la ziarele de sport pînă la severul „Le Monde", a demonstrat lesne și în trei-patru ironii bine ținute inconsistența acestei idei, organizatorii nu s-au supărat pe presă ci pe ei înșiși și au renunțat la concurs. Nu e nici o rușine să admiți că ai avut o idee neinspirată și s-o dai deoparte. Nu înțeleg însă de ce îmbrățișăm ceea ce alții, înaintea noastră, au descoperit că e șubred și fără har.

BELPHEGOR

CAMPIONATELE NAȚIONALE ALE JUNIORILOR

Etapa pe municipiul București a campionatelor republicane de box ale juniorilor a continuat cu desfășurarea celei de a doua gale. Tinerii pugiliști au oferit publicului meciuri pasionante și viu disputate, aplaudate deseori la „scenă deschisă". Cele mai atractive partide au fost furnizate de perechile D. Mateescu (Viitorul) — Șt. Secătoreanu (Steaua), M. Costache (Olimpia) — A. Ioniță (Rapid) și M. Nicolae (Voința) — M. Iancu (Rapid). Rezultate tehnice: M. Peia b.p. N. Vasile; Gh. Dumitrescu b.p. L. Ichim; V. Botescu b.p. Șt. Ilina; D. Mateescu b.p. Șt. Secătoreanu; D. Frincu b.p. I. Bogdan; Șt. Gheorghe b.p. I. Sișu; V. Neagu b.p. S. Vlăsceanu; V. Mălinaș b.p. I. Lascu; M. Nicolae b.p. P. Fieraru; C. Militaru b.p. E. Badea; M. Decebal b.p. M. Tănase; M. Costache b.p. A. Ioniță; M. Nicolae b.ab. M. Iancu; C-tin. Bunaru b.ab. O. Pungan; I. Voinescu b.ab. M. Ionescu. Următoarea gală va avea loc vineri, 7 februarie, începînd de la ora 19, în sala Casei de cultură a sectorului 5.

GH. SANDU
A. PĂPĂDIE

ȘAH Pentru Toți

ȘAHUL CUCEREȘTE EUROPA

Nu există nici o îndoială asupra faptului că șahul s-a răspîndit în Europa medievală prin intermediul arabilor. Cucerind cea mai mare parte a peninsulei iberice (în 713 e.n.), Sicilia (827) și pătrunzînd în sudul Franței, sarazinii (cum erau numiți pe atunci) s-au aflat timp de secole în contact cu lumea creștină și deși relațiile erau de dușmănie, totuși inevitabilul schimb de cultură s-a produs, și o dată cu el, Europa a cunoscut șahul.

Urmele provenienței arabe s-au menținut în special în denumirea jocului și a pieselor. Astfel, pînă în zilele noastre în limba spaniolă șahul se numește „Ajedrez", iar în portugheză „Xadrez", ambele provenind de la denumirea arabă „Satrandj", sau articulat, „aș-Satrandj". De asemenea termenul arab „Fil" (elefant) — nebunul de astăzi — a devenit în spaniolă Alfil, iar în italiană Alfiere.

Este uimitoare iuțeala cu care noul joc s-a răspîndit în Europa, mai întîi în rîndurile aristocrației feudale, apoi în pături din ce în ce mai largi ale populației. Cronicile, legendele și baladele Evului Mediu conțin numeroase mențiuni despre șah, atribuind de obicei eroilor printre alte talente și pe acela de a excela în jocul de șah. Astfel, Carol cel Mare se părea că n-are rivali, iar despre cavalerul William de Palermo, legenda spune că „știa mai multe despre șah decît oricare altul în Lombardia sau la Roma". În acea vreme se considera ca făcînd parte din buna

Figuri scandinave din secolul al XII-lea. De remarcat înlocuirea elefantului (Fil) cu un episcop (cu cîrje, în dreapta jos), care s-a menținut pînă astăzi în terminologia anglo-saxonă

educație a unui cavaler o bună cunoaștere a șahului. Îl învățau și doamnele de la curțile feudale, care de foarte multe ori se dovedeau mai bune jucătoare decît bărbații. În balada „Cei trei fii de rege" se spune că „fiica a fost învățată să cînte la harpă, din gură și să joace șah, toate acele lucruri bune pe care trebuie să le cunoască o doamnă („gentil-woman") de onoare". Doamna Fezonas, eroina unei cunoscute balade provensale, își permite să ofere lui Sir Bauderare handicapul unui turn și a unui cal, lăsîndu-i pe lîngă aceasta și dreptul de a începe jocul. După cît se pare amîntitul sir minuia mai bine sabia decît figurile de șah... În sfîrșit, frumoasa Jeanne, contesă de Flandra, și-a lăsat soțul să zacă 13 ani în captivitate (1213—1226) ca răzbunare pentru că „acesta, pierzînd la șah, a bătut-o cu pumnii...".

Normanzii au dus șahul în Anglia, pe care au cucerit-o în sec. al XI-lea. Cît de răspîndit era jocul între cavalerii lui Wilhelm Cuceritorul putem constata din faptul că ei au denumit unul dintre „ministerele" lor „Scaccarium" (adaptarea latină a denumirii șahului). Cu bine cunoscutul tradiționalism britanic, această denumire a ajuns, alterată desigur, pînă în zilele noastre: ministrul de finanțe al majestății sale se numește „Chancellor of the Exchequer" — cancelar al eșichierului...

Cam în aceeași epocă șahul a pătruns în Germania, Danemarca și chiar în Islanda (unde s-au găsit minunate figuri de șah cioplite în colți de morsă). Regii danezi Knut V și Valdemer jucau șah cu atîta pasiune încît au fost surprinși de către rivalul lor, regele Sweyn în timpul unei partide. Knut a fost ucis, dar Valdemer, folosind tabla în chip de scut, a reușit să scape.

În jurul anului 1200 se poate afirma că șahul era cunoscut în aproape toată Europa medievală. Jocul se răspîndise în așa măsură încît cronicile menționează satele Withchurch (comitatul Pembrokeshire — Anglia) și Ströbeck (în munții Harz, Germania) ca fiind renumite pentru abilitatea șahistă a locuitorilor. Pînă și biserica, multă vreme opusă șahului (considerat ca un joc de hazard!) a fost nevoită să cedeze în fața popularității lui crescînde. Mai mult chiar, unii călugări predicatori s-au folosit de interesul public pentru șah pentru a face diferite comparații și alegorii legate de calitățile pieselor și regulile jocului. Cea mai cunoscută dintre aceste predici este cea a dominicanului Jacobus de Cessolis (1275), care a descris cu atîta minuțiozitate regulile, încît datorită lui avem astăzi o imagine clară asupra modului cum se juca șah în Lombardia veacului al XIII-lea.

Este interesant că în timp ce în lumea arabă, spre sfîrșitul Evului Mediu, șatrandjul a decăzut, în Europa el s-a răspîndit și treptat, o dată cu transformarea regulilor jocului, a ajuns la o formă superioară, care i-a asigurat popularitatea de care se bucură și astăzi. Dar despre aceasta, cu alt prilej.

O COMBINAȚIE FRUMOASĂ

Poziția din diagramă a survenit după mutarea a 24-a a negrului într-o partidă între Westerinen (Finlanda) cu albul și Dückstein (Austria) jucată la Olimpiada de șah de la Lugano.

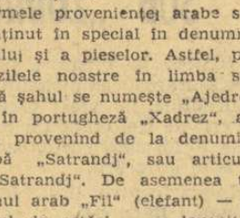

Albul la mutare

Înainte de a citi textul mai departe, încercați să vă verificați posibilitățile. Așezați figurile în poziția dată și căutați să găsiți continuarea cîștigătoare. Marcați și timpul folosit! Dacă reușiți în 5 minute sînteți un jucător bun. Dar și dacă veți consuma mai mult timp, satisfacția va fi aceeași — combinația este frumoasă!

Westerinen a continuat sacrificînd calul prin *25. C:h7!*, care nu poate fi luat, deoarece după 25... T:h7 26. T:h7 R:h7 27. Tf7+Rg8 28. N:g6 matul nu poate fi evitat. Dückstein a jucat *25... Cf5* după care albul a continuat atacul astfel: *26. Cf6+Rf7* (26... D:f6 27. e:f6 C:g3 28. f:g7 C:f1 29. Th8+ și cîștigă) *27. Df4 Nc6 28. g4 Dc7* (Calul f5 nu poate muta din cauza deschiderii decisive a coloanei „f") *29. g:f5 g:f5+ 30. Tg3 T:g3+ 31. D:g3 Th8 32. N:f5! e:f5 33. e6+* Negrul cedează.

MIC LEXICON ȘAHIST

ECONOMIC (mat sau pat) — În probleme și studii se spune că matul (sau patul) este economic, dacă la el iau parte toate figurile. În probleme se face excepție numai pentru regele alb și pionii albi.

ECOU (mat sau pat) — Este vorba despre poziții de mat sau pat care se repetă în diferite variante ale unei probleme sau studiu.

ELLERMAN Arnoldo — (n. 1893). Unul dintre cei mai renumiți compozitori de probleme, specializat în cele cu 2 mutări. Începînd din 1910, Ellerman a publicat peste 3 000 de probleme, dintre care circa 600 au fost premiate la diferite concursuri, iar peste 80 au luat premiul I. Ellerman a redactat multă vreme revista „El Ajedrez Argentino" și a publicat cîteva cărți. Iată una dintre realizările sale, care a luat premiul I la concursul revistei „L'Italia Scacchistica" în 1951.:

Mat în 2 mutări

(Controlul poziției: Alb — Rh1, De1, Tb4, f7, Na4, a5, Ce8. Negru — Rc5, Dh6, Pp.c7, d4, d5, e7, g7, h5)

În poziția inițială atenția dezlegătorului este atrasă de posibilitatea următoarelor mutări: 1... g6 2. D:e7; 1... g5; 2. Dc1; 1... e6; 2. T:c7; 1... c6; 2. Nb6. Dar albul n-are la dispoziție nici un mijloc prin care să-l oblige pe negru să pareze cu aceste mutări vreo amenințare. După mutarea cheie *1. Ce8—d6!* survin alte variante, dar în toate albul efectuează aceleași mutări de mat ca în jocul posibil despre care am vorbit (așa numitul joc aparent). Deci 1... R:d6 2. D:e7 mat; 1... D:d6 2. Dc1 mat; 1... e:d6 2. T:c7 mat; 1... c:d6 2. Nb6 mat.

Rubrică redactată de
Sergiu SAMARIAN

BASCHETUL LA CIUDAD DE MEXICO:

SPECTACOL, EFICACITATE, DAR ȘI... AMÎNDOUĂ ÎN ACELAȘI TIMP

MEXICO 68 COMENTARII OLIMPICE

Deși destul de palid reflectat în coloanele presei de specialitate, succesul baschetului la Jocurile Olimpice '68 a constituit o realitate. Palid reflectat mai întîi, pentru că, atletismul, natația, boxul și gimnastica, pînă la un punct și fotbalul, au beneficiat de o telepopularitate nemaiîntîlnită. Apoi, pentru că și în țările direct angajate în întrecerea pentru locurile punctate din clasamentul olimpic de baschet spațiul acordat era direct proporțional cu prezența sau cu absența cronicarilor de specialitate, de data aceasta, față de alte ocazii, mai puțin numeroși la fața locului. Au făcut excepție nord-americanii și iugoslavii, fapt justificat prin locul ocupat de sportul cu mingea la coș pe meleagurile lor.

Disputa de sub cupola minunatului „Palacio de Deportes" a cunoscut însă un binemeritat succes de public. Semnificativ — cele 23 000 de locuri au fost, în fiecare zi ocupate. Finalele nu au făcut excepție, deși prețurile fuseseră dublate și atunci rețeta a atins un record, poate pe nedrept uitat de statisticienii J.O., cu adevărat olimpic: 2 000 000 de pesos (circa 160 000 de dolari!). Iar succesul de public constituie el însuși o apreciere competentă a valorii turneului.

Istoricul olimpic al sportului cu mingea la coș e mai scurt decît al altor discipline, dar importanța întrecerii e deosebit de mare și aceasta în primul rînd datorită concepției dominante în baschetul nord-american, „abonat" la medalia de aur, fără întrerupere, de la introducerea acestui sport în programul olimpic (1936). Anume, existența unui puternic baschet profesionist face ca ideea de campionat mondial rezervat amatorilor să nu prea aibă priză, motiv pentru care participarea (ca și pregătirile care o preced) a reprezentativei amatoare a S.U.A. la competiția teoretic supremă să fie... diletantă. În schimb, turneul olimpic a stîrnit întotdeauna mare interes peste Ocean și, după cum afirmă majoritatea specialiștilor, cine vrea să vadă cea mai bună echipă amatoare a S.U.A. trebuie să urmărească turneul olimpic, nu campionatele lumii. Ediția din acest an, „mexicană", a turneului olimpic a dovedit-o din plin. O colecție de „stele" autentice, reunite sub bagheta lui Hank Iba, au alcătuit o orchestră care a executat la înalt nivel simfonia victoriilor indubitabile (chiar cînd scorurile nu par a arăta acest lucru). De altfel, cîteva vedete și-au valorificat cu promptitudine caratele, semnînd, imediat după terminarea competiției din Mexic, contracte-record (ca să fie în nota J.O.!) cu formații profesioniste. Valoarea lor strict sportivă a înscris cîteva nume cu litere de aur în pretențioasa carte de onoare a baschetului: Dee Donald, Bill Hosket, Spencer Haywood, Kein Spain, Michael Barett, Michael Silliman, Joseph White. Iar specialiștii prezenți în Palatul Sporturilor i-au desemnat ca supervedete ale turneului pe negrii Haywood și White. De menționat și media de virstă — 24 de ani! Se cuvine a fi amintit, ca semnificativ, felul în care antrenorul Iba a condus pregătirile: turnee peste hotare (în principal în U.R.S.S. și Iugoslavia), accent pe jocul în apărare și stagii de aclimatizare. Din acest punct de vedere, a fost vorba pur și simplu de un debut: asemenea precupări nu au caracterizat pînă în 1968 selecționata amatoare a S.U.A....

Performerii turneului olimpic au fost anul acesta baschetbaliștii iugoslavi. Mai întîi, prin ocuparea locului II în clasamentul final, sovieticii pierzînd astfel pentru prima oară medaliile de argint (din 1952, anul lor de debut, au fost întotdeauna „secunzii" americanilor pe podium). De altfel, pentru iubitorii sportului cu mingea la coș din țara noastră, majoritatea maeștrilor iugoslavi sînt cunoștințe vechi, atît datorită Balcaniadelor, cît și confruntărilor amicale sau celor din competițiile europene. A fost însă, totuși, surprinzător rezultatul datorită căruia au cucerit argintul, respectiv victoria la limită (63—62!) asupra formației U.R.S.S. Mai întîi, pentru că partidele susținute de ei pînă atunci, în mod special prima confruntare (în serii) cu S.U.A., nu arătau nici măcar o candidatură la medalia de bronz, care părea a fi adjudecată brazilienilor. Dar „socoteala din tîrg..." Cronicarii prezenți la confruntarea Iugoslavia — U.R.S.S. au acordat jocului calificativul „culme a turneului olimpic 1968", dramatismul și tehnicitatea care au dat strălucire acestei confruntări-șoc, avînd șanse de a rămîne în analele baschetului. Alt element surprinzător l-a constituit însăși prezența unor „nume" mari, dar... mature în rîndurile formației iugoslave. Selecția s-a dovedit însă judicioasă. Radivoj Koraci, Ivo Daneu și Trajko Rajkovici, glorioși veterani, coordonînd impecabil pleiada de tineri „giganți" — Alfosa Zorga (2 m), Zoran Maroevici (2,04 m), Kresimir Ciosici (2,05 m), Peter Skansi (2,06 m) — și de... tineri pur și simplu — Dannir Solman (19 ani), Nikolas Plecas (20 de ani).

Cotată inițial drept singura rivală a echipei S.U.A., formația U.R.S.S., a trebuit să se mulțumească cu medalia de bronz. E adevărat, pentru un singur punct — acela din meciul cu Iugoslavia. Dar tot atît de adevărat este că a fost depășită decisiv la capitolul viteză în memorabila dispută care a stabilit clasamentul. Jocul ei a fost cotat drept tehnic, cu apărare strînsă și cu o bună folosire a pivoților. Pierderea unei trepte pe podium poate fi totuși considerată incidentală (se incriminează și accidentarea lui Volnov, atu major, care a stat pe tușă cîteva meciuri).

În ce privește clasamentul, ar mai fi de semnalat, în comparație cu J.O. de la Tokio, căderea formației Porto Rico de pe locul 4 pe locul 9 și a celei a Italiei de pe locul 5 pe locul 8. În orice caz, rezultatele înregistrate au arătat că în urma celor trei medaliate, eventual adăugîndu-se grupului Brazilia („regina contraatacurilor", cum au denumit-o specialiștii prezenți), forțele sînt echilibrate de-a lungul a 6—8 locuri, chiar dacă stilul de joc e uneori mult diferit.

Turneul olimpic nu a iscat însă numai discuții propriu-zis tehnice. A curs, încă de pe acum, multă cerneală și datorită sistemului de calificare. Părerile sînt, desigur, împărțite. Pe de o parte, criteriul geografic îi dezavantajează pe europeni, echipele africane și asiatice avînd încă o valoare mult mai mică decît a celor de pe bătrînul continent. În afară de aceasta, poziția pe care o reprezintă turneul preolimpic cu participare liberă e prea îngustă în condițiile existenței a minimum 5—6 formații de forte sensibil egale. Dar, la drept vorbind, ar fi greșit ca acest singur criteriu al valorii de moment să ducă la „stingerea" baschetului african și asiatic, care are nevoie de competiții selecte ca de aer și ale cărui resurse — atletismul este poate chiar un avertisment... — sînt nelimitate.

Vom mai aminti, în încheiere, că printre pretendentele la un loc punctat se numără (chiar dacă unele nu au participat sau nu l-au obținut) Italia, Spania, Franța, Polonia, Bulgaria, Cehoslovacia, Belgia și alte țări în fața cărora naționala țării noastre poate obține (deseori a și obținut-o) victoria. Iar pentru că Jocurile Olimpice de la München nu vor mai solicita cheltuieli formidabile, este momentul să se întreprindă totul pentru a se obține, după 20 de ani de la nefericitele preliminarii din Finlanda, calificarea echipei României...

Gh. RUSSU ȘIRIANU

FINALELE UNIVERSITARE

Casa de cultură din Sinaia găzduiește începînd de astăzi o competiție tradițională a vacanței studenților: FINALELE CAMPIONATULUI UNIVERSITAR DE ȘAH.

Turneul acesta a avut totdeauna rezonanța pe eșichierul românesc, consacrînd, de-a lungul anilor, cîteva nume de rezonanță ale tablei cu patrate albe și negre. La actuala ediție se vor întrece peste 50 de concurenți și 20 de concurente, care și-au cîștigat dreptul de participare după ce au trecut prin sita deasă a competițiilor de calificare.

Un amănunt interesant: ambii campioni de anul trecut, SORIN SEGAL și SUZANA MAKAI, își apără titlul. Ceea ce nu va fi tocmai ușor, pentru că noile coroane șahiste universitare sînt asaltate de candidați redutabili: *Dan Zara, Șerban Teodorescu (finaliști ai campionatului național) Sergiu Grünberg, Marius Chiricuță, Valentin Stoica, Gheorghe Bușu, la băieți, Gertrude Baumstarck (fosta campioană a țării.) Lenuța Pitpinic, Doina Pascu, Mariana Achim, Rodica Crăciun, la fete.* Se joacă după sistemul elvețian, pe distanța a 9 runde.

Directorul concursului este prof. univ. emerit *Ion H. Gudju*, vicepreședinte al Federației Române de Șah.